

Mikä on toisin kun asut yksin? Elämisen hinta: Asuminen, ruoka, kotitalouden ylläpito-kustannukset, verotuksen epäkohdat jne.

Nämä ovat konkreettisia asioita, jotka vaikuttavat yksinasuvan elämän laatuun ja koettuihin mahdollisuuksiin.



....syitä ja seurauksia....

Yksinasuvat ry vaikuttaa

Miksi eläminen on kalliimpaa yksinasuvalle kuin pariskunnalle? Perhekeskeisessä markkinataloudessa muun muassa asumisen suunnittelu ja tuotteiden hinnoittelu on toiminut suurempien kotitalousyksiköiden ehdoilla. Kulttuuri on kuitenkin murroksessa, väestötilastot muuttuvat. Yli miljoonalla tiedostavalla yksinasuvalla olisi jo voimaa kuluttajaliikkeenä. Yksinasuvien joukko koostuu kuitenkin erilaisista yksilöistä. Yksinasumiseen kasautuu paljon syrjäytymistä ja köyhyyttä. Siksi tarvitsemme myös valtiovallan huomiota yksinasuvien elinolosuhteiden parantamiseksi ja köyhyyden lieventämiseksi.

Yksinasuvat ry puhuu maamme kaikkien yksinasuvien puolesta ja on vedonnut Suomen hallitukseen seuraavin tesein:

1. Köyhyys

Hallitusohjelmaan tulee kirjata yksinasuvien köyhyyden vähentäminen.

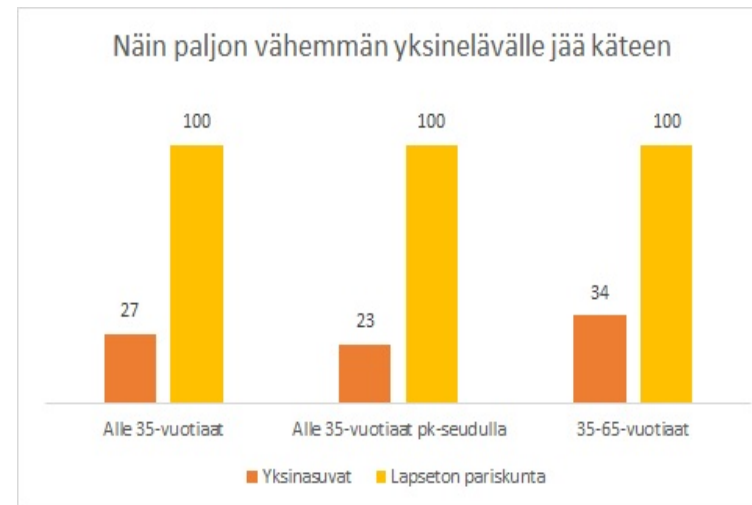
2. Asuminen

Perustuslain 19§ mukaan ”Julkisen vallan tehtävänä on edistää jokaisen oikeutta asuntoon ja tukea asumisen omatoimista järjestämistä.” Yksinasuvat tarvitsevat kohtuuhintaisia asuntoja. Yksinasuvilla pitää olla mahdollisuus elämäntilanteeseen sopivaan asuntoon eikä vain kalliiseen, ahtaaseen yksiöön.

3. Verot ja verovähennykset

Kuluttaja maksaa tuotteiden ja palveluiden hinnassa 9-24% **arvonlisäveroa**. Yksinasuva maksaa sen kokonaan, pariskunta puolittaa veron yhdessä käyttämiensä tuotteiden kohdalla.

Työasuntovähennystä yksinasuva ei voi saada. Päätöstä perusteltiin Valtiovarainvaliokunnan mietinnössä (15/2007 vp): ”yksin asuva [ei] ole yhtä lailla sidottu



Suomessa on yli miljoona yksinasuvaa. Näinollen elinolosuhteiden epätasa-arvo koskee varsin suurta osaa kansalaisia.

asuinpaikkaansa kuin esimerkiksi perhe, jonka muiden jäsenten työt ja koulut sijaitsevat kotipaikkakunnalla. Yksin asuva voi muuttaa perhettä helpommin uudelle paikkakunnalle ja tarpeen tullen vaikkapa vuokrata vanhan asuntonsa esimerkiksi määräaikaisen työn vuoksi. Tuen tarve ja yhteiskuntapoliittinen perusteltavuus eivät siten ole samanlaisia kuin perheellisellä." Päätäjät määrittivät tällä perustelulla yksinasuvia siten, että heillä ei ole siteitä ihmisiin eikä paikkakuntiin eikä omaan kotiinsa. **Huom:** lapseton pariskunta on oikeutettu työasuntovähennykseen, vaikka toinen puoliso ei kävisi töissä. **Kotitalousvähennyksen** pariskunnat saavat kaksinkertaisesti - sen lisäksi, että he voivat jakaa kustannukset puoliiksi. **Asumiseen liittyvät verot** lisäävät asumiskustannuksia, esim. sähkövero ja kiinteistövero.

4. Maksut: esim. kotitalouskohtaiset kunnissa perityt jätemaksut sekä kotipalvelun asiakasmaksut eivät kohdistu kansalaiseen yhdenvertaisesti.

5. Tuet: esim. työmarkkinatuessa ja peruspäivärahassa tulee huomioida yksinasuvien korkeammat elin- ja asumiskustannukset.

6. Eläkkeet: takuueläkkeeseen ei sisällytetty yksinasuvan korotusosaa.

7. Terveysterot: Yksinasuvilla on muihin väestöryhmiin verrattuna enemmän terveyteen liittyviä ongelmia.

8. Tutkimusta tarvitaan. Koska yksinasuvien erityisyyttä väestönsana ei ole riittävästi tiedostettu, heidän elinolojensa ei ole tutkimuksin riittävästi selvitetty.